

особливостей здобувачів освіти, вимоги Державного стандарту базової загальної середньої освіти. У межах системи ситуаційні завдання поділено відповідно до форм усного мовлення – монологічні й діалогічні ситуаційні завдання, а також до видів завдань, що, за твердженнями науковців і практиків, є найбільш ефективними для здобувачів базової середньої освіти – проєктна робота, дидактичні ігри.

В освітній діяльності окреслилися певні підходи, що забезпечують вироблення в здобувачів освіти психологічної настанови на систематичне здобування й розширення знань, формування ціннісного ставлення до навчального предмета, умінь здійснювати ефективну міжкультурну комунікацію, а також стійких умінь орієнтуватися в динамічних інформаційних потоках. Студіювання психолого-педагогічних джерел з окресленої проблеми, спостереження за освітнім процесом уможливили виокремлення низки підходів, що домінують в процесі навчання іноземних мов у 5–6 класах і визначають створення системи ситуаційних завдань для формування МІКК учнів 5–6 класів. До них віднесено: компетентнісний; особистісно орієнтований; комунікативно-діяльнісний; культурологічний підходи.

Розвиток здатності учнів 5 класів ЗЗСО до іншомовного ситуаційного спілкування засобами навчально-мовленнєвих ситуацій

*О. М. Коваленко,
кандидат педагогічних наук,
провідний науковий співробітник
відділу навчання іноземних мов*

Переорієнтування вітчизняної системи загальної середньої освіти на компетентнісні засади зумовлюють зміни цілей і змісту шкільної іншомовної освіти, які полягають у спрямуванні навчальної діяльності учнів на розвиток здатності оволодівати життєвими, ключовими і предметними компетентностями. Відповідних змін потребують також технології імплементації цих компетентностей у практику навчання. Таким інструментом є мовленнєва ситуація, в межах якої учням пропонуються визначені за змістом й мовним оформленням умови й обставини, які є для них особистісно значущими та заохочують їх до іншомовної мовленнєвої діяльності.

Мета роботи – проаналізувати методичні та дидактичні засади застосування комунікативних завдань для формування в п'ятикласників здатності до ситуаційного спілкування англійською мовою.

У комунікативних завданнях для формування в учнів здатності до ситуаційного англомовного спілкування реалізовано зміст мовленнєвих ситуацій повсякденного життя школярів в Україні та закордоном. Мовна й змістова складова дібрані відповідно до вимоги модельних навчальних програм з іноземної (англійської) мови для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Зміст

мовленнєвих ситуацій окреслений з урахуванням потреби в імплементації в практику спілкування міжпредметних зв'язків та цифровізації освіти.

Згідно з Модельною навчальною програмою «Іноземна мова 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти в 5 класі відбувається розширення базового лексичного та граматичного репертуару, засвоєного в початковій школі. Комунікативні завдання для формування в учнів здатності до ситуаційного спілкування іноземною мовою уможлиблюють вивчення і використання англійської мови відповідно до вікових характеристик за допомогою дидактичних та рольових ігор, інсценувань, різноманітних видів творчої проєктної діяльності, опрацювання автентичних тематичних ситуацій спілкування, набуття й засвоєння нового навчального досвіду.

Робота над завданнями для формування в учнів здатності до ситуаційного спілкування англійською мовою передбачає проходження двох взаємопов'язаних етапів, а саме, *підготовчого* та *творчого (продуктивного)*.

Підготовчий етап складають *стадії презентації та відпрацювання*. У процесі *презентації* вчитель презентує мовленнєву ситуацію та роз'яснює її зміст, оскільки в застосованій технології ситуаційного навчання іншомовного спілкування мовленнєва ситуація виступає засобом контекстуалізації мовних одиниць. Стадія *відпрацювання* є практичною за своєю сутністю. Під час її проходження відбувається формування та вдосконалення фонетичних, граматичних та лексичних навичок, які мають забезпечувати учнів здатністю здійснювати мовні операції в межах спілкування з певної теми. Ефективність засвоєння тематичних мовних одиниць реалізується за допомогою спеціально дібраних вправ.

Творчий (продуктивний) етап передбачає здійснення мовних операцій із використанням новосформованих фонетичних, граматичних та лексичних навичок із застосуванням продуктивних вмінь (говоріння та письма). На цьому етапі відбувається персоналізація мовного та граматичного матеріалу.

За умов імплементації технології ситуаційного навчання іншомовного спілкування учні під керівництвом вчителя системно й послідовно переходять від репродуктивних видів діяльності англійською мовою до творчого та продуктивного спілкування нею.

Раціональні стратегії оволодіння компетентнісно орієнтованим змістом навчання іноземних мов учнями 5–6 класів гімназій

*О. С. Пасічник,
кандидат педагогічних наук,
доцент, старший науковий співробітник
відділу навчання іноземних мов*

В мовах утвердження компетентнісної парадигми в освіті актуалізується проблема формування автономії учня як його невід'ємної характеристики. Одним із завдань сучасної школи має бути не лише повідомлення учням певного обсягу